



Tuottava Emolehmä -tietokortti

Siitossonnin valinta

- Sonnin avulla haetaan aina parempaa vasikkatuotosta (kasvua)
- Oikealla sonnilla pyritään korjaamaan karjassa ilmeneviä rakenneongelmia ja saamaan jälkeläisille lehmillä puuttuvia ominaisuuksia
 - Jos ongelmana on esim. jalkarakenne, valitaan sonni, jolla on keskimääräistä paremmat jalat
- Sonnin avulla pyritään tasalaatuisempaan karjaan
 - Eläinainesta ei voi korjata yhdellä sonnilla, vaan se vaatii pitkäjänteistä työtä ja onnistuneita sonnivalintoja vuodesta toiseen
- Oikealla sonnivalinnalla pyritään myös välttämään ongelmien tuonti karjaan
 - Esim. perinnölliset sairaudet
- Tärkeintä on muistaa, että sama sonni ei ominaisuuksiensa puitteissa sovi joka tilalle
- Molemmat vanhemmat yhdessä vaikuttavat jälkeläistensä ominaisuuksiin eli myös sonnin emällä on merkitys sen perimään
- Ominaisuuden periytyvyysaste ja ympäristö vaikuttavat ominaisuuden ilmiäsuun eli siihen, kuinka ominaisuus näkyy eläimessä
- Periytyvyysaste eli heritabiliteetti kuvaa sitä, kuinka suuri osa tietyn ominaisuuden eroista eläinten välillä johtuu perintötekijöistä
 - Heikomman periytyvyysasteen ominaisuuksiin vaikuttaa enemmän ympäristö, esim. hedelmällisyys
 - Kun jalostat korkean periytyvyysasteen ominaisuuksia, saat tasaisemmat tulokset

Asiat, jotka kannattaa huomioida sonnivalinnassa:

1. Suku (sonnin emän ja isän tiedot)
2. Sukulaisuus oman karjan eläimiin
3. Luonne ja käsiteltävyys
4. Sarvellisuus/nupous
5. Rakennepisteet (lihaksikkuus, jalat, runko ja näiden tarkemmat pisteet)
6. Jalostusarvot, esim. syntymäpaino- ja 200 päivän painon indeksi
7. Genotyypitys, polveutumisen vahvistuminen
8. Todisteet perinnöllisten sairauksien vapaudesta
9. Sukurauhasten tutkiminen
10. Rehuhyötösuhteen tulos (RFI), selkälihaksen ultraäänimittauksen tulos sonneilla (esim. marmorointi, lihaksikkuus)
11. Kantakirjakelpoisuus, lähtökarjan kuuluminen emolehmätarkkailuun (indeksien ajantasaisuus)
12. Terveystodistus, lähtökarjan kuuluminen Nasevaan
13. Vapaus tarttuvista taudeista (esim. Mycoplasma Bovis A-taso, pälvilsavapaus)
14. Luomukelpoisuus, mikäli tilalla ei ole tavanomaisen sonnin ostolupaa